

From: "Rastislav"
Subject: PITANJE!!
Date: Monday,

Postovanje!

Hteo bih vam postaviti par pitanja.

Prvo, kazete da su ikone idoli? Kako biste odgovorili na to sto je Bog zapovedio pravljenje kipova andjela na kovcegu od svedocanstva u starom zavetu i na to da je Bog zapovedio da se u hramu u starom zavetu izvezu slike andjela na zavesi hrama i da se zidovi hrama ukrase slikama heruvima i sl?

Dakle Bog je zapovedio da se naprave kipovi i ikone andjela. Receno je da se ne prave slike i kipovi lazni bogova ali ne i pravog Boga i njegovih andjela. Sta je tu sporno? R.

Rastislave,

hvala ti na javljanju i iskazanom zanimanju za Sveto Pismo.

Kada kažeš: "da mi kažemo da su ikone idoli", nisam siguran na šta konkretno misliš, i na koju to stranicu se pozivaš(?!), tako da bi to preskočio i krenuo u razmatranje tvojih ostalih pitanja, koja se tiču slika u Bibliji, ili kako ih ti nazivaš ikone (gr. eikon = slika, lat. icon).

Pre svega treba da razjasnimo neke važne pojmove, da bi se znalo o čemu to ovde govorimo i na šta se u negativnom kontekstu mogu odnositi ove "slike" u Bibliji. Tako, prema Vujakliji: **Idol**: (lat. idolum = slika) Kumir; predmet slepog obožavanja i poštovanja; opsena; varka; natprirodno biće; *fil.* čovečja predrasuda koja smeta pravom saznanju istine (Frensis Beki).

Idolater: (gr. latreso = obožavam) obožalavac idola (ili: kumira), idolopoklonik.

Idolatrija: (gr. latreia = obožavanje) obožavanje idola (ili kumira); idolopoklonstvo. Još potpuniju definiciju daje engleski rečnik (Webster):

Idol: (Forma, oblik, ono u šta se gleda.) Slika ili obličje, obično predstavlja čoveka ili neku životinju, posvećenu u verske svrhe (obrede). Idoli su obično kipovi ili slike, izrezbarene od drveta, kamena ili metala, najčešće od zlata ili srebra.

Idolopoklonstvo: (Idol, (po) štovanje i služenje.)

1. (po) Štovanje idola ili slika, ili stvari načinjenih ljudskim rukama, a što nije lično živi Bog. Postoje dve vrste idolopoklonstva: (po) Štovanje slika i kipova načinjenih ljudskom rukom i (po) štovanje nebeskih objekata, sunca, meseca i zvezda, ili demona, anđela, ljudi i životinja.

2. Ekskluzivni dodatak za (po)štovanje bilo čega, što se graniči sa obožavanjem. U Starom Zavetu na mnogim mestima Bog je Izraelcima strogo zabranjivao pravljenje idola. Najpoznatiji navod je svakako onaj dat u drugoj od Deset Božjih zapovesti:

Citati: Svetog Pisma 2. Mojsijeva 20:3-6

"³ Nemoj imati drugih bogova uza me. ⁴ Ne gradi sebi lika rezana niti kakve slike od onoga što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje. ⁵ Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod

Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grijehe otačke na sinovima do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na mene; ⁶ A činim milost na hiljadama - tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje."

Ovaj pasus jasno kaže da se ne prave nikakvi kipovi, slike ili obličja od onoga što se nalazi na ovome svetu.

No, reč "nebo" ovde označava kako ceo svemir, tako i duhovnu oblast. Dakle, ničega što se nalazi u ovom našem vidljivom ili nevidljivom univerzumu, što bi se napravilo i onda to nazivalo bogom ili nekim (sporednim) božanstvom.

Međutim, ako iz ovog odeljka uzmeš samo **četvrti** stih, tj. grubo ignorišeš stihove ispred i iza, onda ćeš dobiti neke skroz pogrešne ideje, i moći ćeš reći da svakovrsna (religiozna) umetnička dela jesu pogrešna - da su idoli i greh.

Tako nešto možeš sasvim osnovano zaključiti ako gledaš samo na četvrti stih. (Kako i sam činiš i zaključuješ.) Ovakvo paušalno razmišljanje vodi u još veću nejasnoću, u navodnu kontradikciju sa Svetim Pismom, jer kako onda razumeti neke druge odeljke?

- Mojsije je načinio bronzanu zmiju 4. Moj. 21:8-9.
- Umivaonik u Šatoru sastanka je nosilo više bronzanih volova 1. Car. 7:25.
- Zavesa u hramu je imala izvezene slike heruvima 2. Moj. 26:31.
- Kovčeg zavesa je na sebi imao dva heruvima 2. Moj. 25:18-22.
- Drago kamenje na odeći Velikog sveštenika je bilo izgravirano 2. Moj. 28:9-11.
- Daske u hramu su bile gravirane slikama: lavova, heruvima, palminog drveća 1. Car. 7:36.

Da li ovde zaista ima kontradikcije?

Postoji li konflikt između druge Božje zapovesti i ovih delova Svetog Pisma?

Ponavljam da ima, ako sve to čitaš i tumačiš samo kroz četvrti stih iz (Druga Mojsijeva 20:3-6), ako zanemaruješ ceo kontekst četvrtog stiha, pa i ostatak Svetog pisma. Kontradikcija je bezrazložno napravljena, jer se slepo ignoriše jasno data "kvalifikacija idolopoklonstva" u petom stihu:

"Nemoj im se klanjati niti im služiti". (Kao i sam smisao ove druge Božje zapovesti, dat u trećem stihu: **"Nemoj imati drugih bogova uza me."**)

Dakle, napraviti "nešto" ili naslikati "nešto" a zatim tome "nečemu" činiti (po)štovanje, tj. toj stvari vršiti nekakav religiozni obred, (klanjanja) kao nekakvom božanstvu, **po drugoj Božjoj zapovesti je strogo zabranjeno.** Bog jasno kaže u nastavku da mu je to mrsko i da zbog toga kažnjava čitave generacije. Ovo je u Božjim očima veoma ozbiljan greh Otkrivenje 21:8; Otkrivenje 22:15.

Neki ljudi ovakvim površnim tumačenjem druge Božje zapovesti tvrde kako svaka "religiozna umetnost" jeste idolopoklonstvo, a ovo svakako vodi u nekakav neosnovani verski fanatizam. S druge strane neki "razvodnjuju" ovu zapovest da bi opravdali svoj "sinkretizam" (spajanje, sjedinjenje) u svojoj verskoj praksi.

U Svetom pismu Bog jasno daje do znanja da ne trpi nikakav "sinkretizam" po ovom pitanju. Izraelci su često pravili "religiozni miks", tj. uz štovanje svoga Boga (Yahweh), štovali su i neke idole. Car Amasija je u dom Gospodnji uneo razne idole, a koji su samo zavodili i odvrćali narod od toga da traži Istinitog Boga.

Citat: 2. Dnevnika 33:1-9; Matej 6:24. "Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. A činjaše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijskih. Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valima, i načini lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj. Načini oltare i u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalimu će biti ime moje do vijeka.

Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega. I provodi sinove svoje kroz oganj u dolini sina Enomova, i gledaše na vremena i gataše i vraćаше, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraćаше, i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom gnjeveći ga. I postavi lik rezan koji načini u domu Božijem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalimu, koji izabrah između svih plemena Izrailjevijskih, namjestiću ime svoje do vijeka. I neću više krenuti noge sinovima Izrailjevijskim iz zemlje koju sam odredio ocima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove. Ali Manasija zavede Judu i Jerusalim, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijskih." 2. Dnevnika 33:1-9; vidi i Matej 6:24 (Završen citat.)

No, dalje nam se neminovno nameće i pitanje: Da li se idolom može nazvati nešto što je sam Bog zapovjedio čoveku da načini? Hoće li Bog sam sebi da protivreči?

Mojsije je po Božjoj zapovesti napravio bronzanu zmiју, i to iz očiglednih razloga, da bi neposlušan i buntovan narod nečemu se naučio 4. Moj. 21:4-9. Kasnije su Izraelci od ovoga napravili idola. Bog je njihov postupak osudio, što jasno pokazuje da tako nešto nikad nije bila Njegova prvobitna namera: "On obori visine, i izlomi likove i isječe lugove, i razbi zmiју od mjedi, koju bješe načinio Mojsije, jer joj do tada kađahu sinovi Izrailjevi; i prozva je Neustan." 2. Carevima 18:4.

U Bibliji Bog uvek govori protiv idolatrije, ali Bog nigde ne zabranjuje umetnost, izradu slika, ornamenata u svrhu ulepšavanja stvari. Čak šta više, kao da Bog uživa u ovome, jer da to nije tako ne bi zapovjedio da se ceo šator sastanka i svi predmeti za vršenje bogoštovlja tako bogato ukrase i oslikaju (vidi 2. Mojsijeva 25 i dalje).

Bog jasno zabranjuje idolopoklonstvo, a dao nam je i mudrost da se ono prepozna, razluči jedno od drugog, umetnost od idolatrije, kada kaže: **"Nemoj im se klanjati niti im služiti"**. Ova zapovest važi i dan danas, i data nam je kao "vodič i čuvar" ka Jedinom i Živom Bogu. Jedino Bogu pripada "klanjanje i služenje" ili drugim rečima: puna čovekova odanost, štovanje, strahopoštovanje i vera. Razlog za to je jasan: **"...prije mene nije bilo Boga niti će poslije mene biti. Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja..."** Isaija 43:10-13.

Bog strogo zabranjuje da se štiju paganski idoli (bogovi), jer se iza njih u

stvarnosti kriju demoni - Satana."Gledajte Izrailja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajedničari oltara? Šta dakle govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što? Nije; nego što žrtvuju neznabošci, da đavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja neću da ste vi zajedničari sa đavolima. Ne možete piti čaše Gospodnje i čaše đavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi đavolskoj."

1. Korinćanima 10:18-21. Prva i najveća Satanina opsesija je da bude (po) štovan poput Boga Isaija 14:13-15, i on će sve učiniti da na ovo navede čoveka Matej 4:9-10; Otkrivenje 9:20; Otkrivenje 13.

U Bibliji nigde ne piše da su Jevreji izrađivali slike "pravog Boga", po ovom pitanju oni su se strogo držali Božjih zapovesti. No, kako i možeš naslikati nešto što lika nema? "I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od riječi čuste, ali osim glasa lika ne vidjeste... Zato čuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govori Gospod na Horivu isred ognja, da se ne biste pokvarili i načinili sebi lik rezan ili kaku god sliku od čovjeka ili od žene, sliku od kakoga živinčeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba." 5. Mojsijeva 4:12-17

Bog je duh, On je iznad materijalnog. (vidi Jovan 1:18; Jovan 4:24; Kološanima 1:15; 1. Timoteju 1:17; 1. Timoteju 6:16. U Bibliji se mogu naći antropomorfizmi pomoću kojih se Bog nastoji jezički "oslikati", dakle, da se čoveku na blizak i razumljiv način predstavi Božja osobnost.

Zaista, čovek pokazuje (neverovatnu) sklonost da od svega i svačega sebi napravi idola, nekakav svoj "objekat vere", istorija religije jasno o tome svedoči kao i samo Sveto pismo, izgleda da je ljudski duh po ovom pitanju veoma prevrtljiv i zavodljiv, sklon je radije prihvatiti neku lažnu predstavu boga negoli Istinskog Boga.

"Puna je zemlja njihova idola; delu ruku svojih klanjaju se, što načiniše prsti njihovi." Isaija 2:8. Apostol Pavle je to takođe primetio: "Kad se građahu mudri, poludješe, i pretvoriše slavu vječnoga Boga u obličje smrtnoga čovjeka i ptica i četvoronožnih životinja i gadova." Dok Jovan poziva crkvu da se ovoga kloni: "Dečice, čuvajte se od idola." 1. Jovanova 5:21 D. Stef.), jer ni jedan idolopoklonik neće ući u carstvo Božje. 1. Korinćanima 6:9-10; Otkrivenje 21:8; Otkrivenje 22:15.

Nadam se, da će ti ove misli biti od pomoći u tvom daljnjem razumevanju Svetog Pisma. Pozdrav.

Dragi čitatelji,

ako i vi imate pitanja po ovom predmetu, i želite da upoznate istinu iz Biblije, rado ćemo vam pomoći da do nje biblijski dođete.

www.dobravest@bluewin.ch

Odgovara: misionar, Nikola Mijatov-Meister